

Kod ucznia

Data urodzenia ucznia
dzień miesiąc rok

**Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego**

**ETAP SZKOLNY
Rok szkolny 2017/2018**

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy test zawiera 12 stron. Ewentualny ich brak lub inne usterki zgłoś Komisji.
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu z czarnym lub niebieskim atramentem. Nie używaj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera 17 zadań. Wśród nich są zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótszej lub dłuższej odpowiedzi.
5. Do każdego zadania zamkniętego zaproponowano cztery odpowiedzi, oznaczone literami: A, B, C, D (lub 1A, 1B, 2A, 2B; AC, AD, BC, BD; 1F, 2F, 3F, 4F). **Wybierz tylko jedną z nich i zamaluj długopisem odpowiednią kratkę na karcie odpowiedzi (do kodowania odpowiedzi nie można używać ołówka), np. „A”:**

☐	☐ B	☐ C	☐ D
--------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

☒	☐ B	☐	☐ D
-------------------------------------	----------------------------	--------------------------	----------------------------

Za każdą poprawnie udzieloną odpowiedź otrzymasz jeden punkt.

6. W zadaniach otwartych zapisz pełne rozwiązania starannie i czytelnie w miejscach do tego wyznaczonych. Pomyłki przekreślaj (nie używaj korektora).
7. Zadania oznaczone gwiazdką (16* i 17*) są oceniane pod względem poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
8. Redagując odpowiedzi do zadań, możesz wykorzystać miejsce opatrzone napisem „Brudnopis”. Zapisy w nim nie będą sprawdzane i oceniane.
9. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać ani z pomocy naukowych, ani z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami do członków Komisji.
10. Do etapu rejonowego zakwalifikują się uczniowie, którzy zdobędą co najmniej **30 punktów**.
11. Na udzielenie odpowiedzi masz **60 minut**.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu prac)

.....

Imię i nazwisko ucznia

Uczeń uzyskał: /40 pkt.

Rodzice i dzieci

Uważnie przeczytaj poniższy fragment *Zemsty* A. Fredry, przypomnij sobie treść całego utworu, a następnie wykonaj polecenia od 1. do 8.

Tekst źródłowy nr I

REJENT

Wczas przychodzisz, drogi synu,
Pomówimy słówek parę. [...]
W tobie jedna ma nadzieja,
Lecz zazdrozczą mi jej wrogi;
Syna z ojcem chcą rozdzielić,
Chcą się smutkiem mym weselić. [...]

WACŁAW

Nie rozumiem...

REJENT

Nie rozumiesz?
Starościanka...

WACŁAW

Cna dziewica,
Tę ubóstwiać...

REJENT

Skrycie umiesz...

WACŁAW

Jeśli była tajemnica,
To dlatego, żem chciał wprzody
Do sąsiedzkiej skłonić zgody.

REJENT

Mnie z Cześnikiem? — O mój Boże!
Któż jej więcej pragnąć może
Niż ja, człowiek bogobojny.

WACŁAW

Zezwól zatem, abym z Klarą...

REJENT

Być nie może żadną miarą;
Cześnik burda, ja spokojny.

WACŁAW

Lecz cóż Klara temu winna,
Że czasami stryj szalony?

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

REJENT

Czy tam winna, czy niewinna,
Innej waści trzeba żony;
I, serdeńko, będzie inna.

WACŁAW

Ach, mój ojczu, wyrok srogi... [...]
Ja ją kocham.

REJENT

z uśmiechem
To się zdaje... [...]
Lecz, serdeńko, gdyś tak stały,
Gdzież dawniejsze twe zapały?
Milczysz — jakże?
ironicznie
Nie do wiary,
Jak o wszystkim wie ten stary!

WACŁAW

Młodość... może...

REJENT

Podstolina
Była *quondam*¹ ta jedyna!
Ta wybrana! Ta kochana! [...]

WACŁAW

z pośpiechem
Zaręczona Cześnikowi.

REJENT

Póty temu nie uwierzę,
Póki sama nie odpowie. [...]
Zapytałem ją w tej mierze;
A jeżeli Bóg dozwoli,
Przyjmie rękę mego syna.

WACŁAW

Lecz nie przyjmie syn jej ręki.

REJENT

Syn posłuszny, Bogu dzięki. —
Intercyzę przyłączyłem,
Gdzie dokładnie wyraziłem:
Która zerwać zechce strona,
Ta zapłaci sto tysięcy.

¹ quondam (łac.) - niegdyś

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

WACŁAW
Moje szczęście warte więcej.

REJENT
Szczęściem będzie taka żona. [...]

WACŁAW
Ostre noże
Topisz w sercu syna twego.

REJENT
Nie ma złego bez dobrego. [...]

WACŁAW
rzucając mu się do nóg
Ach, litości!

REJENT
Tę zyskałeś! Patrz, ja płaczę.

WACŁAW
wstając
Mieć nadzieję?

REJENT
Nie, serdeńko, być nie może.

WACŁAW
Ja z rozpaczy oszaleję.

REJENT
Patrz, ja płaczę... ani słowa! [...]

Wacław odchodzi. Po krótkim milczeniu
Jeszcze diable młoda głowa.

Aleksander Fredro, *Zemsta* (fragmenty)

1. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

(0-1 p.)

Z tekstu wynika, że Cześnik i Starosta to:

- A. wnuk i dziad,
- B. syn i ojciec,
- C. bracia,
- D. kuzyni.

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

2. Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych. (0-1 p.)

Z rozmowy dowiadujemy się o A/B Podstolina, natomiast postawa Rejenta obrazuje jego C/D.

- A. uczciwości
B. niestałości
C. złośliwość
D. hojność

3. Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź 1 albo 2 i jej uzasadnienie A lub B. (0-1 p.)

Dla Rejenta szczęście syna jest...

1. istotne,	wiemy to, gdyż...	A. pragnie jego ślubu z Podstoliną.
2. nieistotne,		B. dąży do zgody z rodziną Klary.

4. Zapisz imiona i nazwiska bohaterów, o których wspominają Rejent i Wacław. (0-2 p)

Podstolina:

Cześnik:

5. Jak w zakończeniu utworu Cześnik pokrzyżował plany Rejenta? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. (0-1 p.)

- A. Uwięził Wacława w lochu.
B. Wziął ślub z Podstoliną.
C. Przedstawił dowody, że Podstolina jest zamężna.
D. Ożenił Wacława z Klarą.

6. Wyjaśnij, kto komu w ostatniej scenie utworu obiecuje wypłacić zapisane w intercyzie sto tysięcy? (0-1 p.)

.....
.....
.....

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

7. Napisz notatkę encyklopedyczną do hasła: *didaskalia*. Wytłumacz, czym są i jaką pełnią funkcję w utworze. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Nazwij rodzaj literacki, do którego należy *Zemsta*. Swoją odpowiedź uzasadnij trzema argumentami. (0-2 p.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj *Tren V* Jana Kochanowskiego, a następnie wykonaj polecenia od 9. do 12.

Tekst źródłowy nr II:

Jako oliwka mała pod wysokim sadem
Idzie z ziemi ku górze macierzyńskim szlakiem,
Jeszcze ani gałązek, ani listków rodząc,
Sama tylko dopiro szczupłym prątkiem wschodząc;
Tę, jeśli ostre ciernie lub rodne pokrzywy
Uprzątając, sadownik podciął ukwapliwy,
Mdleje zaraz, a zbywszy siły przyrodzonej,
Upada przed nogami matki ulubionej.
Tak ci się mej namilszej Orszuli dostało:
Przed oczyma rodziców swoich rosnąc, mała
Od ziemi się co wznioswszy, duchem zaraźliwym
Srogiej śmierci otchniona, rodzicom troskliwym
U nóg martwa upadła. O zła Persefona,
Mogłabyś tak wielu łzom dać upłynąć płono?

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

Jan Kochanowski, *Tren V*

9. Wypisz z tekstu dwa epitety. (0-1 p.)

.....
.....

10. Napisz, do kogo lub czego podmiot liryczny porównuje Urszulę? Wyjaśnij, jakie funkcje pełni to porównanie. (0-2 p.)

.....
.....
.....
.....

11. Napisz, kim wg wierzeń starożytnych Greków była bogini Persefona. (0-1 p.)

.....
.....
.....
.....

12. Oceń poprawność zamieszczonych w tabeli stwierdzeń dotyczących *Trenów* Jana Kochanowskiego. Zaznacz zdanie fałszywe. (0-1 p.)

1.	Tren to gatunek wywodzący się z poezji antycznej.	F
2.	Kochanowski napisał <i>Treny</i> po śmierci swej córki.	F
3.	Poeta, pisząc <i>Treny</i> , mieszkał w Czarnolesie.	F
4.	Cykl powstał w XV wieku.	F

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

Przeczytaj fragment *Opowieści wigilijnej*, a następnie wykonaj polecenia od 13. do 16.

Tekst źródłowy nr III

Bob rozlewał napój z promieniejącym wzrokiem, podczas gdy w ogniu podskakiwały i strzelały kasztany. Potem wznosił toast:

– Wesołych Świąt wszystkim życzę. Niech nam Bóg błogosławi, drodzy moi!

Cała rodzina powtórzyła toast.

– Niech Bóg błogosławi nas wszystkich i każdego z osobna! - rzekł jako ostatni Tiny Tim. Siedział tuż obok ojca, na małym krzeselku. Bob trzymał jego małą rączkę w swojej dłoni, chcąc okazać dziecku swoją szczególną dla niego miłość.

– Duchu – odezwał się Scrooge ze współczuciem, którego nigdy dotychczas nie doznawał – powiedz mi, czy Tiny Tim będzie żyć?

– Widzę próżne krzesło przy kominku – odparł duch – i starannie przechowywane kule bez właściciela. Jeżeli przyszłość nie zmieni tego, dziecko umrze. [...]

– O, dobry duchu, powiedz, że ono będzie żyło...

– Jeżeli przyszłość nie zmieni tego obrazu – powtórzył duch – to żaden z moich następców nie zastanie tutaj tego dziecka. O co ci chodzi? Skoro musi umrzeć, to lepiej, żeby umarło zaraz i zmniejszyło przez to nadmiar ludności.

Scrooge, słysząc swoje wcześniejsze słowa powtórzone przez ducha, pochylił głowę, przejęty skruchą i żalem.

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna* (fragmenty)

13. Uzasadnij użycie przecinka w zdaniu:

Niech nam Bóg błogosławi, drodzy moi!

(0-1 p.)

.....
.....
.....

14. Z tekstu źródłowego nr III wypisz po jednym przykładzie:

(0-4 p.)

przyimka:

rzeczownika w narzędniku:

zaimka w dopełniaczu:

imiesłowu przymiotnikowego czynnego

ETAP SZKOLNY
Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego

KARTA ODPOWIEDZI (zadania zamknięte)

Kod ucznia:

--	--	--	--

Data urodzenia ucznia:

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

Numer zadania	Odpowiedzi				Liczba punktów
					<i>(wypełnia komisja)</i>
1.	A	B	C	D	
2.	AC	AD	BC	BD	
3.	1A	1B	2A	2B	
5.	A	B	C	D	
12.	1F	2F	3F	4F	

(wypełnia komisja)

Suma punktów
za zadania zamknięte

--	--

Suma punktów
za zadania otwarte

--	--

Suma punktów
za cały arkusz

--	--